

1. Lancering spot 'Hoe ver ga jij om te winnen?' – De Maakbare Mens
2. Nieuwe Europese regels voor orgaandonatie - Actueel
3. Stamcelkliniek in Costa Rica gesloten - Actueel
4. Genetische overlapping bij psychiatrische aandoeningen - Actueel
5. Een draagbaar kunsthart op de rug - Actueel
6. Meer dan helft Belgen neemt medicatie - Actueel
7. Recensies en aanwinsten infocentrum - De Maakbare Mens
8. Activiteiten - De Maakbare Mens

1. Lancering spot 'Hoe ver ga jij om te winnen?'

Het wereldkampioenschap voetbal, Wimbledon, de Tour voor de deur, de zomerzon die ons sportkriebels bezorgt, geen beter moment om even de aandacht te vestigen op de bijzondere relatie tussen sport en ethiek.

Er worden terecht inspanningen geleverd om meer mensen aan het sporten te krijgen. Sport kunnen we associëren met heel wat positieve waarden. Sport is ontspanning. Sport is werken aan een goede gezondheid. Sport is een leerschool voor sociale vaardigheden. **Toch kan sport ook negatieve effecten hebben.** Een aantal recente krantenkoppen getuigen daarvan:

'Gruwelijk: Axel Witsel trapt Wasilewski een open beenbreuk',
'Spreekkoren teisteren eredivisie'.

Als we sport willen promoten als verspreider van sociale vaardigheden, gezonde competitie en fair play, dan **moet die sport ook op een verantwoorde manier worden beoefend.** De Maakbare Mens vzw vindt daarom dat het tijd is voor meer aandacht voor ethiek in de sport. In de sport streeft men naar het beste, in ethiek naar het goede. Die beide doelen verzoenen, ligt niet voor de hand maar is zeker mogelijk.

Veel sportclubs, sportfederaties en sportdiensten werken nu al aan meer ethiek in de sport. Racisme en discriminatie worden door een club als FC Barcelona bijvoorbeeld openlijk scherp veroordeeld. Ook de Vlaamse regering wil meer werk maken van ethisch verantwoord sporten en het Internationaal Centrum voor Ethiek in de Sport ijvert voor meer fair play en integriteit in de sport.

Het gaat de goede richting uit, maar **het kan en moet beter.** We willen elke sporter, trainer, bestuurslid, supporter, ouder, scheidsrechter, journalist, politicus,... overtuigen van de positieve waarden van sport: **meer fair play, integriteit, solidariteit, diversiteit en vooral plezier voor iedere sporter.**

Om deze oproep kracht bij te zetten, lanceren we het **filmpje 'Hoe ver ga jij om te winnen?'**. Met dit filmpje willen we sportend Vlaanderen laten nadenken over de manier waarop we aan sport doen en bij de vraag welke sport en sporters wij wensen. Wij willen iedereen laten stilstaan bij bewegen.

Bekijk het filmpje hieronder of surf naar www.stilstaanbijbewegen.be.

Een initiatief van De Maakbare Mens vzw in het kader van de campagne 'Stilstaan bij bewegen', in samenwerking met het Internationaal Centrum voor Ethiek in de Sport (ICES) vzw.

2. Nieuwe Europese regels voor orgaandonatie

Er is een nieuwe richtlijn goedgekeurd door het Europees parlement inzake de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor donororganen. Deze richtlijn moet er voor zorgen dat donororganen ter beschikking worden gesteld over het gehele Europese grondgebied en dat de traceerbaarheid van organen en de procedures worden verbeterd.

Hiermee hoopt men de uitwisseling van organen veiliger te maken en de lange wachtlijsten voor een orgaantransplantatie in te korten. Momenteel sterven er dagelijks in de EU 12 mensen op de wachtlijst, omdat men niet tijdig een geschikt orgaan vindt. In totaal tellen de Europese wachtlijsten 60 000 patiënten.

Een opvallend element in de richtlijn is de suggestie dat de lidstaten de registratie van potentiële donoren koppelen aan de aanvraag van een identiteitsbewijs. Ook verbiedt het parlement elke vergoeding voor een donatie en reclame.

De 27 lidstaten hebben nu tot 2012 de tijd om de richtlijn om te zetten in hun eigen nationale wetgeving.

Bron: Levens redden over de grenzen heen, De Artsenkrant, 15 juni 2010.

3. Stamcelkliniek in Costa Rica gesloten

Quasi wekelijks verschijnen er in de media sensationele berichten over stamcellen. Dubieuze stamcelklinieken proberen op deze hype in te spelen door allerlei stamcelbehandelingen aan te bieden, waarvan hun nut onvoldoende wetenschappelijk bewezen zijn.

Zo heeft de overheid van Costa Rica onlangs een stamcelkliniek gesloten, omdat de behandelingen die zij aanboden geen bewezen werking hebben. De kliniek ontving heel wat patiënten uit de VS voor de behandeling van bijvoorbeeld diabetes en rugkwetsuren. Daar werden soms riant bedragen voor gevraagd zoals \$ 30 000.

Om mensen te behoeden tegen fraudeleuze praktijken van stamcelklinieken en 'stamceltoerisme' in te dijken, heeft de International Society for Stem Cell Research de website www.closerlookatstemcells.org gelanceerd. Op deze website kan je tal van informatie terugvinden over stamcelbehandelingen en -klinieken. Een aanrader!

Op de [website van Eos](#) kan je een interessant dossier over stamcellen terugvinden.

Bron: Stem cell clinic shut, New Scientist, 12 juni 2010.

4. Genetische overlapping bij psychiatrische aandoeningen

Het is al langer bekend dat heel wat psychiatrische aandoeningen deels te verklaren zijn door een genetische aanleg. Tweelingenstudies tonen dit aan. Maar omdat men psychiatrische aandoeningen niet altijd even gemakkelijk op basis van objectieve

criteria kan diagnosticeren, bleef het genetisch onderzoek naar mentale aandoeningen steeds beperkt.

Daar lijkt nu verandering in te komen dankzij de ontwikkeling van nieuwe genetische onderzoeksmethoden. Dankzij de genetica stelt men nu vast dat er tussen schizofrenie, bipolaire stoornissen en autisme genetische overlappingsen bestaan.

Door deze nieuwe inzichten wordt de huidige klassering van psychiatrische aandoeningen in vraag gesteld. Sommige onderzoekers vragen om nieuwe homogene subcategorieën op te stellen, zoals de schizo-affectieve aandoeningen.

Omdat ziektes quasi altijd – op enkele zeldzame uitzonderingen na - het gevolg zijn van het complexe samenspel tussen genen en omgevingsfactoren, wordt nu ook meer onderzoek gevoerd naar de interacties tussen bepaalde genen en omgevingsfactoren.

Bron: Luc Ruidant, Genetica verlegt grenzen van geestesziekten, De Artsenkrant, 4 juni 2010.

5. Een draagbaar kunsthart op de rug

Een informatica-expert uit de Amerikaanse staat van Phoenix heeft als eerste ter wereld een kunsthart gekregen dat hij gemakkelijk overal kan meenemen. Twee jaar voordien zat Charles Okeke gekluisterd aan een kunsthart met een drukgenerator van 200 kilo zwaar.

Dokters zijn er in geslaagd de zware drukgenerator te vervangen door een toestel van 'amper' 6 kilogram. Charles zou in theorie dit toestel, dat 92 300 euro kost, voor de rest van zijn leven kunnen meedragen. Maar de bedoeling is dat hij ooit in de toekomst een nieuw donorhart krijgt.

Momenteel zitten zo'n 850 mensen op de wereld vast aan een kunsthart, allen in afwachting van een nieuw donorhart.

Bron: Kunsthart op de rug biedt Charles eindelijk weer een normaal leven, De Standaard, 2 juni 2010.

6. Meer dan helft Belgen neemt medicatie

Het Instituut Volksgezondheid heeft cijfers gepubliceerd waaruit blijkt dat de overgrote meerderheid van de Belgen medicijnen gebruikt. Meer dan een op de twee Belgen heeft de afgelopen twee weken geneesmiddelen ingenomen.

Nog een opvallend cijfer is het groeiende succes van alternatieve geneeswijzen, vooral in Wallonië en Brussel. Daar zoekt maar liefst 13% een alternatieve arts op.

Belgen gaan ook regelmatig op raadpleging bij de arts. Vlamingen gaan 4,7 keer per jaar op bezoek bij de huisarts, Walen 4,5 keer en Brusselaars 3,9. Walen en Brusselaars gaan wel vaker langs bij een specialist.

Voor zij die meer willen weten over alternatieve geneeswijzen en in hoeverre die wetenschappelijk zijn gestaafd, raden we 'Kritische reflecties over alternatieve geneeswijzen' aan van Norbert Fraeyman.

Bron: Helft Belgen gebruikt medicatie, De Morgen, 22/06/2010.

7. Recensies en aanwinsten infocentrum

Deze maand kregen we twee recensies van nieuwe wetenschappelijke literatuur in onze mailbox.

- *Gilberte Vandrise* recenseerde voor ons 'Klinische Hematologie' van Marc Boogaerts. Een boekje met een uitgebreid overzicht van alle facetten van bloed en bloedziekten. Een volledig en helder werk, maar qua taalgebruik voor de leek een zware brok.
- *Rina Vanden Panhuizen* las 'Dokter is ziek' van Gonny ten Haaft. over verpleegkundigen en dokters die zelf patiënt worden. Wat zijn hun ervaringen en wat leren ze hieruit over hun eigen beroep. Een vlot leesbaar boek met zowel negatieve als positieve getuigenissen.

Je kan alle recensies, nieuwe en oudere, nalezen op onze [website](#).

Ons infocentrum werd aangevuld met volgende boeken:

- Media zakboekje 2010 / Kluwer . – Mechelen: Kluwer, 2010 . – ISBN 978-90-4652-519-7
- Een onderzoek naar de voor- en nadelen van de (gereguleerde) markt in organen / Emily Nordin . – Antwerpen: UA, 2009
- Start to know. Word expert in 5 stappen / EOS . – Turnhout: Eos, 2009 . – (losbladig, 5 deeltjes)
- Kritische reflecties over alternatieve geneeswijzen / Norbert Fraeyman . – Leuven: Acco, 2010 . – ISBN 978-90-334-7917-5
- De adviezen van het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek 2005-2009 / Paul Devroey, Michel Dupuis, Paul Schotsmans en Jeanine-Anne Stiennon (red.) . – Leuven: LannooCampus, 2010 . – ISBN 978-90-209-8937-3

Meer informatie over ons infocentrum vind je [hier](#).

8. Activiteiten

- **Kunst, utopie en kritiek**
5 & 19 juni, 25 september, 2 oktober 2010
Locatie: Oostende, Gent, Brussel, Antwerpen, Brugge, Berlare, Leuven, Hornu

Een pot gevuld met mosselen, kosmopolitische kippen, getatoeëerde varkentjes, een cloacamachine... kunst is voor velen moeilijk te vatten. Om de ware aard van kunst en kunstenaars te begrijpen is het nodig om te leren kijken naar kunst. Met het project 'Kunst, utopie en kritiek' willen het Vermeylenfonds en UPV de leden en het brede publiek leren kijken naar kunst op een laagdrempelige en open manier. Aan de hand van een rondreizend aanbod komen afdelingen en andere groepen in contact met 'het beeld' en leren ze een esthetische gevoeligheid ontwikkelen.

Alle info op de website van het [Vermeylenfonds](#)

- **Dag van de biotechnologie**
Zaterdag 26 juni 2010
Locatie: Technologiepark, 9052 Zwijnaarde Gent

Biotechnologie, ver van mijn bed? Niets is minder waar. En de impact ervan op ons leven neemt elke dag toe. Heel wat van onze geneesmiddelen zijn biotechproducten. En Biotechnologie maakt een heel precieze diagnose van

ziektes mogelijk. We kunnen gewassen maken die beter bestand zijn tegen droogte. En wist je dat Biotechnologie ook in onze waspoeders zit?

De Vlaamse biotechsector werkt ook aan antwoorden op de uitdagingen van de toekomst. Kom het ontdekken op het Technologiepark in Zwijnaarde waar de Gentse biotechspelers je met open armen ontvangen.

Alle info op www.dagvandebiotechnologie.be.

Uitschrijven kan door te mailen naar info@demaakbaremens.org
